

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/80/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119287921
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kotrčová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:6119287921.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Kotrčovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a Mgr. Márie Kašíkovej, v právnej veci žalobcu: Náhradné vozidlo, s.r.o., so sídlom Závodská cesta 24/3911, 010 01 Žilina, IČO: 50 496 166, právne zastúpený: ADVOKÁTI Müller & Dikoš, s.r.o., so sídlom Závodská cesta 24/3911, 010 01 Žilina, IČO: 36 864 455, proti žalovanému: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, právne zastúpený: JUDr. Felix Neupauer, advokát, so sídlom U. S. X/A, XXX XX M. - V. X., o zaplatenie 99,28 € s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 25C/57/2019-136 zo dňa 02.10.2019, takto

rozhodol:

Rozsudok prvoinštančného súdu **p o t v r d z u j e**.

Žalobcovi **p r i z n á v a** vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd žalovanému uložil zaplatiť žalobcovi istinu 99,28 € spolu s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 99,28 € od 15.2.2019 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Z vykonaného dokazovania považoval za preukázané, že počas dopravnej nehody, ktorá sa stala 5.11.2018 v Žiline, bolo poškodené osobné motorové vozidlo Toyota Auris ST, EČV: ZA916HR, ktorého držiteľom v čase dopravnej nehody bola spoločnosť PLANECO s.r.o., so sídlom Bitarová 193. K vzniku spôsobenej škody došlo prevádzkou motorového vozidla, ktoré bolo v čase nehody povinne zmluvne poistené u žalovaného. Z dôvodu poistnej udalosti, poškodenia motorového vozidla si vlastník poškodeného vozidla od spoločnosti žalobcu Zmluvou o nájme zo dňa 6.11.2018 požičal náhradné osobné motorové vozidlo Toyota Auris za dohodnuté denné nájomné 45 €, s odkazom na všeobecné obchodné podmienky. Predmetné motorové vozidlo mal poškodený zapožičaný od 6.11.2018 do 3.12.2018. Po skončení doby nájmu vystavil žalobca poškodenému faktúru na celkovú sumu 1.290 € s DPH. Zmluvou o postúpení pohľadávky postúpil poškodený na žalobcu svoju pohľadávku vo výške 1.075 € bez DPH a postúpenie pohľadávky oznámil žalovanému listom z 3.12.2018. Následne si žalobca u žalovaného uplatnil nárok vyplývajúci zo zmluvy o postúpení pohľadávky. Oznámením o poistnom plnení zo dňa 28.1.2019 žalovaný oznámil žalobcovi, že výška plnenia predstavuje 975,72 € a poistné plnenie krátil s poukazom na opotrebenie vo výške 99,28 €. Krátenie poistného plnenia žalovaný žiadnym spôsobom žalobcovi, ani súdu nezdôvodnil. Žalobca dĺžku prenájmu motorového vozidla a výšku nájomného zdokladoval pripojenými listinnými dôkazmi. Vychádzajúc zo zmluvy o postúpení pohľadávky za aktívne legitimovaný subjekt v spore prvoinštančný súd považoval žalobcu, ktorý si z titulu poistnej udalosti uplatnil nárok na doplatenie sumy 99,28 €. Nakoľko oznámenie o poistnom plnení neobsahuje požadované náležitosti, nie je riadne zdôvodnené krátenie poistného plnenia, nárok žalobcu

na zaplataenie 99,28 € okresný súd považoval za dôvodný, zároveň priznal žalobcovi ním uplatnený úrok z omeškania a vzhľadom na úspech v spore i nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 %.

2. Proti rozsudku prvoinštančného súdu v zákonnej lehote doručil odvolanie žalovaný. Označil rozsudok prvoinštančného súdu za nesprávny, nezákonný, navyše i arbitrárny. Prvoinštančný súd síce vyslovil právne závery, avšak nevysporiadal sa so skutočnosťami, zohľadnenie ktorých je nevyhnutné pre správne posúdenie veci. Svoje rozhodnutie nedostatočne odôvodnil, a to i napriek ustanovenia § 220 ods. 3 tretia veta CSP, podľa ktorého súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. S poukazom na skutkový stav vyplývajúci z vykonaného dokazovania zastal názor, že v predmetnom súdnom konaní žalovaný nie je vecne aktívne legitimovaný. Z predložených dôkazov jednoznačne vyplýva, že poškodený mal voči žalobcovi záväzok, ktorý spočíval v neuhradenej faktúre za vypožičanie osobného motorového vozidla, a teda poškodený predstavoval subjekt, ktorý bol dlžníkom žalobcu. S poukazom na ustanovenie § 524 OZ, podľa žalovaného poškodený predstavoval dlžníka žalobcu a nemohol so žalobcom uzatvoriť platne zmluvu o postúpení pohľadávky, podľa ktorej by malo dôjsť k postúpeniu pohľadávky poškodeného na žalobcu (nakoľko pohľadávku žalobcu pred jej cesiou poškodený žalobcovi neuhradil, a teda mu ako pohľadávka nevznikla), ale v uvedenom prípade došlo k postúpeniu záväzku poškodeného, ktorý v zmysle vystavenej faktúry predstavuje práve pohľadávku žalobcu. Inými slovami, uvedeným postúpením došlo medzi poškodeným ako postupcom a žalobcom ako postupníkom k postúpeniu pohľadávky žalobcu, čo je v rozpore s ustanovením § 524 OZ. K úhrade faktúry pritom v uvedených súvislostiach logicky nemohlo dôjsť ani na základe vzájomného zápočtu realizovaného v predloženej zmluve o postúpení, nakoľko z tejto jednoznačne vyplýva, že prejav vôle jej účastníkov najskôr smeroval k cedovaniu pohľadávky, až následne k započítaniu vzájomných pohľadávok poškodeného a žalobcu. Ak teda poškodený nebol majiteľom pohľadávky voči žalobcovi pred jej postúpením, nemohol túto pohľadávku postúpiť na žalobcu a kauzálnie žalobcovi následne nemohla vzniknúť pohľadávka voči poškodenému na zaplataenie odplaty za postúpenie, ktorú následne žalobca mienil použiť na započítanie. Z uvedeného vyplýva, že žalobca nemôže predstavovať aktívne vecne legitimovaný subjekt na strane žalobcu v predmetnom súdnom konaní. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR 4Obo 20/2007 z 29.01.2008 so záverom, že nie je možné uzatvorenie zmluvného vzťahu poukazovaného žalobcom, nakoľko predmetom zmluvy o postúpení malo byť postúpenie pohľadávky zo strany poškodeného, ktorú žalobca ako veriteľ eviduje voči poškodenému ako dlžníkovi (t. j. neexistujúci predmet postúpenia), z pohľadu čoho je takýto právny úkon podľa ustanovenia § 39 OZ absolútne neplatný. Žiadal preto, aby odvolací súd rozsudok prvoinštančného súdu zrušil, vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného žiadal rozsudok prvoinštančného súdu ako správny potvrdiť. Žalobca k odvolaniu žalovaného konštatoval, že žalovaný v odvolaní neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by mohli akokoľvek spochybniť správnosť skutkových zistení a právnych záverov súdu prvého stupňa. V konaní žalovaný nepredložil žiadny dôkaz, ktorým by rozsudkom priznaný nárok žalobcovi mohol akokoľvek spochybniť. Napadnuté rozhodnutie je vecne správne a súd sa dôsledne vysporiadal s predmetom konania a plne sa stotožňuje s názorom súdu obsiahnutým v odôvodnení rozhodnutia, preto nevidí dôvod na jeho zrušenie alebo zmenu. Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR v žiadnom prípade nemožno považovať to, že súd prvej inštancie neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv odvolateľa. Platná zmluva o postúpení pohľadávky má za následok zmenu v osobe veriteľa, keď nový veriteľ nadobúda nielen postupovanú pohľadávku, ale spolu s ňou tiež aktívnu vecnú legitimáciu na jej uplatnenie a úplný výkon. K postúpeniu budúcej pohľadávky, ktorú mal pôvodne poškodený voči žalovanému a k započítaniu vzájomných pohľadávok medzi poškodeným a žalobcom sa v celom rozsahu odvoláva na svoje predchádzajúce vyjadrenia. Argumentáciu žalovaného považuje za zmätočnú a zavádzajúcu. Žalobca a poškodený uzatvorili súčasne s postúpením pohľadávky dohodu o vzájomnom započítaní týchto pohľadávok, teda k momentu uzavretia dvoch zmlúv dochádza podľa prejavenej a súhlasnej vôle zmluvných strán k stretu pohľadávky žalobcu z titulu nájomného voči poškodenému a pohľadávky poškodeného voči žalobcovi na zaplataenie odmeny za postúpenie budúcej pohľadávky, ktorým momentom sa zároveň mení charakter pohľadávky na existujúcu v konkrétnej sume a výške. To znamená, že účastníci zmluvy o prenájme vozidla sa dohodli, že nájomca svoj záväzok zaplatiť nájomné a prenajímateľ svoj záväzok zaplatiť cenu za postúpenú budúcu pohľadávku vysporiadajú započítaním, aby sa tak predišlo dvojitému plneniu s negatívnym dopadom na postavenie poškodeného, ktorý by musel najskôr zaplatiť nájomné a následne po zinkasovaní ceny za postúpenie pohľadávky túto postúpiť prenajímateľovi ako postupníkovi.

Uvedený postup pri vzájomnom vysporiadaní nárokov súvisiacich s prenájomom vozidla negatívne zasahuje do majetkových práv poškodeného a je popretím inštitútu a funkcie náhrady škody, ktorou je minimalizovať a reparaovať vplyv škodovej udalosti v majetkovej sfére poškodeného. Zákon takúto formu splnenia záväzku pripúšťa a rovnako judikatúra i odborná prax tento právny úkon považuje za ekvivalent platenia. K otázke aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v obdobných skutkových okolnostiach poukázal na rôzne rozsudky všeobecných súdov, ako napríklad rozsudky Krajského súdu v Žiline sp. zn. 14Cob/55/2019, 13Cob/49/2019 a 9Co/300/2018. Rovnako odvolací dôvod v súvislosti s priznaným úrokom z omeškania považuje za nedôvodný. Právny názor s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/145/2017 považuje za nesprávny a predmetné rozhodnutie sa týka odlišnej skutkovej a právnej otázky v súvislosti s priznaním nemajetkovej ujmy a v ňom prijaté právne závery sú na tento skutkový stav neaplikovateľné. Navyše, ustanovenie § 11 ods. 6, 7 a 8 zákona č. 381/2001 Z.z. nedávajú jednoznačnú odpoveď na to, či a kedy má poškodený nárok na zaplatenie úrokov z omeškania. Ustanovenie § 11 ods. 8 v poznámke pod čiarou prostredníctvom odkazu 15a odkazuje na ustanovenie § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktoré hovorí o tom, že veriteľ má právo požadovať úroky z omeškania v prípade, ak je dlžník v omeškaní s plnením peňažného záväzku. Ak v zmysle SMERNICE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY 2009/103/ES zo 16. septembra 2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole malo toto zákonné ustanovenie plniť povahu sankcie za nespĺnenie nepeňažného záväzku poisťovateľa, je možné ho vykladať len tak, že v takomto prípade vzniká poškodenému právo na zaplatenie poplatku z omeškania, prípadne iného sankčného poplatku. Je potrebné vychádzať z účelu právnej normy, ktorou je dosiahnutie efektívnej reparácie náhrady škody, a preto je nutné vychádzať z okolností a dôvodov neposkytnutia plnenia poisťovňou. Pokiaľ poškodený dostatočne splnil povinnosť predložiť všetky potrebné podklady pre ukončenie šetrenia poisťovne a poskytnutie poistného plnenia, a to v rozsahu postačujúcom pre priznanie nároku súdom, je potrebné takýto postup zohľadniť pri posudzovaní otázky vzniku omeškania na strane poisťovateľa. V tejto otázke poukázal na rozhodnutia všeobecných súdov, napríklad Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8Co/132/2019, Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/240/2014, Okresného súdu Žilina sp. zn. 38Cb/13/2018. Navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť a priznať mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

4. Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas sporová strana proti rozsudku, proti ktorému je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1, § 359, § 362 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) preskúmal rozsudok v intenciách ust. § 379 a § 380 CSP a napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

5. Jednou z odvolacích námietok žalovaného bolo, že rozhodnutie súdu prvej inštancie trpí nedostatočným odôvodnením. Je potrebné uviesť, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo sporovej strany na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva ako aj z rozhodnutí Ústavného súdu SR totiž vyplýva, že tak základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/2006); právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu. Odvolacia námietka žalovaného po vecnej stránke smerovala proti nedostatku aktívnej vecnej legitímácie.

6. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku ako aj konania, ktoré mu predchádzalo dospel k záveru, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností, na podklade vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým záverom a prejednanú vec vecne správne posúdil. Nakoľko odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku zodpovedá kritériám uvedeným v ust. § 220 ods. 2 CSP (k namietanej aktívnej vecnej legitímácie poukazuje predovšetkým na bod 16. a 20., k úrokom z omeškania na bod 30. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie), odvolací súd konštatuje správnosť týchto dôvodov, v plnom rozsahu sa s ním stotožňuje a v podstatných bodoch naň odkazuje. Na zdôraznenie správnosti odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie poukazuje iba na niektoré ďalšie skutočnosti (§ 387 ods. 2 CSP).

7. Podľa § 559 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), splnením dlh zanikne.

8. Podľa § 559 ods. 2 OZ, dlh musí byť splnený riadne a včas.

9. Podľa § 580 OZ, ak veriteľ a dlžník majú vzájomné pohľadávky, ktorých plnenie je rovnakého druhu, zaniknú započítaním, pokiaľ sa vzájomne kryjú, ak niektorý z účastníkov urobí voči druhému prejav smerujúci k započítaniu. Zánik nastane okamihom, keď sa stretli pohľadávky spôsobilé na započítanie.

10. Započítanie (kompenzácia) je zánik vzájomne sa kryjúcich pohľadávok patriacich vzájomne veriteľovi a dlžníkovi, ktorých plnenie je rovnakého druhu (najčastejšie peniaze), ak niektorý z účastníkov i bez súhlasu, prípadne i proti vôli druhého účastníka urobí prejav smerujúci k započítaniu. Musí však ísť o pohľadávky spôsobilé na započítanie (započítateľné), t.j. také, ktorých započítanie nie je vylúčené dohodou účastníkov alebo zákonom. Vo svojej podstate ide o formu bezhotovostného vyrovnania, ktoré sa nevykonáva skutočným splnením, ale odpočítaním vzájomných pohľadávok veriteľa a dlžníka. To umožňuje ušetriť dvojaké splnenie vzájomných pohľadávok a navzájom zjednodušiť majetkové vzťahy medzi účastníkmi, a to aj v prípadnom súdnom konaní, ak dôjde medzi nimi k sporu. Význam započítania spočíva najmä v úspore nákladov, ktoré by inak obidvaja účastníci museli vynaložiť pri uskutočnení vzájomného plnenia. Okrem toho má jednostranné započítanie dôležitý význam pri zabezpečení veriteľa, lebo umožňuje dlžníkovi, ktorý je súčasne veriteľom vyhnúť sa riziku, že po splnení jeho záväzku druhý účastník jeho vzájomnú pohľadávku neuspokojí.

11. Právnym následkom započítania je zánik vzájomných pohľadávok, pokiaľ sa vzájomne kryjú. Zánik nastáva okamihom, keď sa stretli ako pohľadávky spôsobilé na započítanie a nie až od kompenzačného prejavu, resp. od doby, keď takýto prejav došiel druhej strane. Právne účinky (zánik záväzkov) nastávajú ku dňu stretnutia vzájomných pohľadávok, ak sú splnené všetky predpoklady pre započítanie, a to, že sa jedná o vzájomné pohľadávky, ide o plnenie rovnakého druhu, pohľadávky sú spôsobilé na započítanie a bol urobený prejav smerujúci k započítaniu. Občiansky zákonník upravuje dva prípady zániku záväzku započítaním, a to:

- a) započítanie jednostranným právnym úkonom
- b) započítanie dohodou.

12. V preskúmvanej veci zmluvou o postúpení pohľadávky uzatvorenou medzi poškodenou spoločnosťou a žalobcom boli upravené navzájom prepojené viaceré práva a povinnosti subjektov zmluvy a nespochybnou vôľou poškodeného a žalobcu bolo dotknuté vzájomné práva a povinnosti upraviť v rámci jednej zmluvy, a to k odplatnému postúpeniu pohľadávky so súčasným započítaním fakturovaného nájomného za užívanie náhradného vozidla s odplatou za postúpenie pohľadávky. To, že postupca záväzkov z nájomného priamo nesplnil, ale vo vzťahu k tomuto záväzku uplatnil započítanie, ktoré predstavuje jeden zo spôsobov zániku dlhu, nemôže mať vplyv na vznik pohľadávky z titulu náhrady škody.

13. V nadväznosti na uvedené, odvolací súd rozsudok prvoinštančného súdu ako správny postupom podľa § 387 ods. 1, 2 CSP stotožniac sa i s jeho odôvodnením, potvrdil. Vzhľadom na úspech žalobcu v odvolacom konaní priznal mu zároveň i nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

14. Rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)